

ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਚੌਥੀ

ਅਧਿਆਇ -1	ਬੇਟੀ ਆਈ ਖੁਸ਼ੀ ਲਿਆਈ:- ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੇਂ / ਪਰਿਵਾਰਕ ਢਾਂਚਾ Family Tree) ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਇਕੱਠੇ ਰਹਿਣਾ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ ਨਾਲ ਬਦਲਾਵ, ਮਾਂ ਬੱਚੇ ਦਾ-ਰਿਸ਼ਤਾ, ਖੂਨ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪਾਲਣ ਪੋਸ਼ਣ-ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਾਪੇ ਅਤੇ ਗੋਧ ਲੈਣਾ, ਪਰਿਵਾਰਕ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ, ਚੰਗੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਜਾਤਪਾਤ ਅਤੇ ਧਰਮ:- ਲਿੰਗ ਅਤੇ ਕਮਾਉਣ ਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ‘ਤੇ ਅਸਰ।
ਅਧਿਆਇ -2	ਪਾਰਕ ਦੀ ਸੈਰ:- ਛੂਹਣ ਦੀ ਸੰਵੇਦਨਾ (ਸਪਰਸ਼ ਬੋਧ): ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਥੱਪੜ ਪ੍ਰਤੀ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ : ਸੁੰਘਣ ਦੀ ਸੰਵੇਦਨਾ ਖੁਸ਼ਬੂ / ਬਦਬੂ: ਛੂਹ ਕੇ ਜਾਂ ਸੁੰਘ ਕੇ ਪਦਾਰਥਾ / ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਕਰਨਾ : ਜੰਤੂਆਂ ਦਾ ਛੋਹ ਪ੍ਰਤੀ ਪ੍ਰਤੀ ਕਰਮ : ਛੋਹ ਚੰਗੀ ਜਾਂ ਬੁਰੀ ਲੱਗਣੀ ।
ਅਧਿਆਇ -3	ਮੇਲੇ ਅਤੇ ਖੇਡਾਂ:- ਮੇਲੇ ਅਤੇ ਪਤੰਗ ਉਡਾਉਣ ਮਨੋਰੰਜਨ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਵਜੋਂ । ਖੇਡਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ, ਕੋਣ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਦਾ ਹੈ: ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ: ਖੇਡ ਦੌਰਾਨ ਲੜਾਈ-ਝਗੜਾ ਅਤੇ ਮਿਲਵਰਤਨ, ਰਲ-ਮਿਲ ਕੇ ਖੇਡਣ ਉੱਤੇ ਲਿੰਗ ‘ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਪਾਬੰਦੀ (ਵਿਤਕਰਾ)।
ਅਧਿਆਇ -4	ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿੱਤਾਕਾਰ:- ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਕੰਮ (ਪੇਸ਼ੇ) ਧੰਦੇ : ਸੰਬੰਧਤ ਔਜ਼ਾਰ (ਸੰਦ) : ਕਾਮਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਅਤੇ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਕਿਵੇਂ ਸਿੱਖੀ: ਲਿੰਗ ਅਤੇ ਕੰਮ-ਧੰਧੇ ।
ਅਧਿਆਇ -5	ਜੰਤੂਆਂ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ:- ਜੰਤੂਆਂ ਦੇ ਬਾਹਰੀ ਲੱਛਣ: ਪੰਛੀਆਂ, ਥਣਧਾਰੀਆਂ, ਰੀਂਗਣ ਵਾਲੇ ਜੰਤੂਆਂ ਅਤੇ ਕੀਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ।
ਅਧਿਆਇ -6	ਜੰਤੂ ਅਤੇ ਝੁੰਡ:- ਜੰਤੂਆਂ ਦਾ ਝੁੰਡ ਵਿੱਚ ਵਿਵਹਾਰ: ਜੰਤੂ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਮੇਲ-ਜੋਲ: ਮਧੂ ਮੱਖੀਆਂ / ਤਿਤਲੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਫੁੱਲਾਂ ਤੋਂ ਸ਼ਹਿਦ ।
ਅਧਿਆਇ -7	ਪੌਦਿਆਂ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ:- ਜੜ੍ਹਾਂ ਪਾਣੀ ਸੋਖਦੀਆਂ ਹਨ, ਖਾਣਯੋਗ ਜੜ੍ਹਾਂ: ਕਾਲ ਪੈਣ ਸਮੇਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਭੋਜਨ ਵਜੋਂ : ਹਵਾਈ ਜੜ੍ਹਾਂ ।
ਅਧਿਆਇ -8	ਰੰਗ-ਬਰੰਗੇ ਫੁੱਲ:- ਫੁੱਲਦਾਰ ਪੌਦੇ, ਫੁੱਲਾਂ ਦੇ ਮੌਸਮ ਆਕ੍ਰਿਤੀ ,ਰੰਗ ਅਤੇ ਸੁਰੰਧੀ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ , ਕਲੀ ਅਤੇ ਫੁੱਲ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ,ਖਾਣਯੋਗ ਫੁੱਲ ,ਫੁੱਲਾਂ ਦੇ ਉਪਯੋਗ , ਫੁੱਲਾਂ ਦੇ ਨਮੂਨੇ , ਫੁੱਲਾਂ ਦਾ ਵਪਾਰ ।
ਅਧਿਆਇ -9	ਰੁੱਖ ਦੇਣ ਸੁੱਖ:- ਜੰਗਲੀ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਪੌਦੇ ,ਫਲ ਅਤੇ ਰੁੱਖ ,ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ,ਬਚਾਅ ਅਤੇ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ।
ਅਧਿਆਇ -10	ਖੇਤ ਤੋਂ ਘਰ ਤੱਕ:- ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਗਾਈਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ,ਅਨਾਜ , ਦਾਲਾਂ ,ਤੇਲਾਂ ਵਾਲੇ ਬੀਜ ,ਮਸਾਲੇ ਆਦਿ ,ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਉਗਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਫਲ, ਉਪਰੋਕਤ ਸਭ ਕੁੱਝ ਨੂੰ ਖੇਤ ਤੋਂ ਮੰਡੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਤੱਕ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਘਰਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ,ਸੁੰਘ ਕੇ ਅਤੇ ਖਾ ਕੇ ਮਸਾਲਿਆਂ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ।

ਅਧਿਆਇ -11	ਚੰਗਾ ਖਾਈਏ ਸਿਹਤ ਬਣਾਈਏ:- ਭੋਜਨ ਦੀ ਲੋੜ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਪੇਸ਼ਕ ਤੱਤ, ਸੰਤੁਲਿਤ ਭੋਜਨ, ਸਮੂਹਿਕ ਭੋਜਨ ਲੰਗਰ ,ਹੋਸਟਲ ਮੈਸ ,ਮਿਡ-ਡੇ-ਮੀਲ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਸਮੇਂ ਭੋਜਨ ਵਿੱਚ ਵਿਭਿੰਨਤਾ, ਭੋਜਨ ਦੇ ਪੇਸ਼ਕ ਤੱਤ,ਪੇਂਟਰੀ ਕਾਰ ।
ਅਧਿਆਇ -12	ਚੁੰਝ ਅਤੇ ਦੰਦ:- ਦੰਦਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ, ਦੰਦਾਂ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ ਦੰਦਾਂ ਦੇ ਭਾਗ, ਜੀਭ-ਚੱਖਣਾ ਅਤੇ ਬੋਲਣਾ, ਭਿੰਨ-ਭਿੰਨ ਜੰਤੂਆਂ ਦੇ ਦੰਦ , ਪੰਛੀਆਂ ਦੀਆਂ ਚੁੰਝਾਂ, ਪੰਜਿਆਂ ਅਤੇ ਦੰਦਾਂ ਦਾ ਭੋਜਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ।
ਅਧਿਆਇ -13	ਮਨੁੱਖੀ ਆਵਾਸ:- ਪਿੰਡਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੀ ਹੋਂਦ, ਆਦਿ ਮਾਨਵ, ਪੁਰਾਣਾ ਸਮਾਂ, ਪਿੰਡ, ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚਲੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਥਾਨ, ਘਰ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਨ, ਘਰਾਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ, ਬਹੁਮੰਜ਼ਲੀ ਘਰ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਝੁੱਗੀ-ਝੋਂਪੜੀ ਬਸਤੀਆਂ, ਸਹੂਲਤਾਂ ਵਿਹੂਣੇ ਲੋਕ ।
ਅਧਿਆਇ -14	ਜੀਵ ਜੰਤੂਆਂ ਦਾ ਆਵਾਸ ਪਾਲਤੂ ਜੀਵ/ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਵਾਸ:- ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਵਾਸ, ਜਲੀ ਜੰਤੂਆਂ ਦਾ ਆਵਾਸ, ਪੰਛੀਆਂ ਦੇ ਆਵਾਸ, ਆਵਾਸ ਦਾ ਸੁਰੱਖਿਅਣ ।
ਅਧਿਆਇ -15	ਆਵਾਸ ਸਵੱਛਤਾ ਘਰਾਂ ਦਾ ਵਿਅਰਥ:- ਕੂੜਾ ਕਰਕਟ ਇਸ ਦੀ ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਵਖਰੇਵਾਂ, ਕੂੜੇ-ਕਰਕਟ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ, ਪੁਨਰ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਪੁਨਰ ਚੱਕਰਨ ।
ਅਧਿਆਇ -16	ਪਾਣੀ ਦਾ ਸੰਜਮ:- ਖੇਤੀ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ, ਪਾਣੀ ਦੀ ਬੱਚਤ ਦੇ ਢੰਗ ।
ਅਧਿਆਇ -17	ਪਾਣੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ (ਪਾਣੀ ਦਾ ਗੰਦਾ ਹੋਣਾ):- ਕਾਰਨ, ਜਲ ਸੋਧਣ ਪਲਾਂਟ, ਦੂਸ਼ਿਤ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਬੀਮਾਰੀਆਂ, ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਰੋਕਣ ਲਈ ਉਪਾਅ, ਕਾਲੀ ਵੇਈ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ ।
ਅਧਿਆਇ -18	ਪਾਣੀ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਟੋਰੇਜ:- ਮੀਂਹ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ, ਡੈਮ ਵਰਖਾ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿਣ) ਪਾਣੀ ਦੀ ਬਚਤ ਸੰਬੰਧੀ ਚੰਗੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ।
ਅਧਿਆਇ -19	ਛੁੱਕ-ਛੁੱਕ ਰੇਲ:- ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਅਨੁਭਵ, ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਰੇਲਵੇ ਟਿਕਟਾਂ, ਰੇਲਵੇ ਸਮਾਂ ਸਾਰਣੀ, ਰੇਲਵੇ ਯਾਤਰਾ ਦੌਰਾਨ ਭੋਜਨ, ਪਹਿਰਾਵੇ, ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਵਿਭਿੰਨਤਾ, ਧਰਾਤਲ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਕਾਰ:-ਰਸਤੇ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਭਿੰਨਤਾ: ਯਾਤਰਾ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ।
ਅਧਿਆਇ -20	ਜਾਣੇ ਆਪਣੀ ਕਰੰਸੀ:- ਕਰੰਸੀ ਨਾਲ ਜਾਣ ਪਛਾਣ ਨੇਟਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਕਿਆਂ ਉੱਪਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਚਿੰਨ੍ਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ।
ਅਧਿਆਇ -21	ਇਮਾਰਤਾਂ ਅਤੇ ਪੁਲ ਇਮਾਰਤਾਂ:- ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰੀਗਰ, ਸਮੱਗਰੀ, ਇੰਟਾਂ ਸੀਮਿੰਟ ਆਦਿ । ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੱਚੇ/ ਪੱਕੇ ਪੁਲ ।
ਅਧਿਆਇ -22	ਕੰਪਿਊਟਰ ਇੱਕ ਅਨੋਖੀ ਮਸ਼ੀਨ:- ਰਫ਼ਤਾਰ, ਯਾਦਦਾਸ਼ਤ, ਬਹੁਗੁਣਤਾ, ਆਟੋਮੈਟਿਕ, ਕੰਮ: ਕੰਪਿਊਟਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ (ਕਿੱਥੇ ਤੇ ਕਿਵੇਂ)।